

LA FEBRE GROGA.

CANSÓ NOVA,

en la qual se esplican las tragedias, apuros y tribulacions que han passat los Barcelonins que fugiren de la Ciutat per llibrarse de tal mal.

1.

Si us voleu divertir un rato,
 escolteume ab atenció,
 que de la febra amarilla
 vos cantaré una cansó;

Ahont veureu las grossas penas,
 los apuros y alambins
 que han passat en la campinya
 los pobres Barcelonins.

*Tururut, tururut,
 ¡Ay ditxosa febra gropa!
 Tururut, tururut,
 Ni may que haguessis vingut*

2.

Tant bon punt ne varen veure
 que 'l mal era á la Ciutat,
 cada cual á casa seva
 corria desesperat.

Arreglant baguls y fardos
com si no hi fossin á temps
y tapantse tots los nassos
com si estessin entre fems.

Tururut, etc.

3.

Ríchs y pobres, vells y joves,
homens, donas, grans y xichs,
tots corrian cap á fora
despedintse dels amichs.

Los senyors á sas hisendas,
á la torre 'ls menestrals,
y el pobret que no 'n tenia
tots los llochs li eran iguals.

Tururut, etc.

4.

Segons per quin punt anavan,
¡valgam Dèu, y quins trastorns!
als feyan fer cuarentena
y també fumigacions.

Esclamaban uns y altres,
sense poder respirá:

«¡Hem fugit per po de peste
y aquí 'ns vólen empestá!»

Tururut, etc.

5.

Don Tomás de la Escarxofa,
que es un gros comerciant,
s'en va anar cap á la hisenda,
que l'estaban esperant,

Ab la senyora y las fillas,
las criadas y criats,
ab dos llorus, tres canaris,
cinch gossets y quatre gats.

Tururut, etc.

6.

Quant los masovers sortiren
á recibí á n'els senyós,
tot seguit los saludaren
fentse molt obligadós,

Y de baix en baix se deyan:
«Are sí que estem en gran,
»tenint los senyós á casa,
»cuántas gangas hi caurán.»

Tururut, etc.

7.

Los bailets de allá la casa
se quedaren encantats
de véurer las senyoretas
ab aquells vestits brodat.

No sabian qué 'ls passava,
quant un d'ells, anant distret,

trepitjá el vestit á una.
y li feu un gros estrep.

Tururut, etc.

8.

La tragedia mes sensible
fou per fer entrá 'ls gossets,
puig los mastins de la casa
se hi tiráren com fullets;

A l'un li arrenca la orella,
l'altra dos ossos trencats,
y los que mes bè 'n surtiren
se quedáren escuats.

Tururut, etc.

9.

Després de móltas fatigas
se quedaren instalats,
y ab los aires que corrian
tots estaban costipats.

Donya Tuyas tè migranya,
Don Tomás, doló al carpó,
y las noyas, desganadas,
se sentian cor-agró.

Tururut, etc.

10.

Á pesar de estarse fora
sens perill de agafá el mal,
convertiren la masía,
que semblava un hospital;

L'un prenía camamilla,
l'altre salvia, l'altre té,
y prenent tantas potingas
feyan la salut malbé.

Tururut, etc.

11.

Als primers dias de serhi
tot ho feyan aná en gran,
puig mataban cada dia
nou ó deu caps de viram;

Mes al cap de tres semanas
Don Tomás se vá esclamá,
dihent: «si aixó dura gaire,
»no's podrá pas aguantá.»

Tururut, etc.

12.

Quant los masovers vejeren
que lo gasto era mesquí,
del senyó y de las senyoras
quí mes ne pòdia di.

«Ahónt van aquets tacanyos,
»plens de boins y de forats,
»mes valdria que la groga
»se'ls hagués endut plegats.»

Tururut, etc.

13.

De passatjes com aquestos
mòlts ne podríam contar,
pero per donarne mostra,
ab aquet ja prou n' hi ha,

Are vos daré un exemple
d'uns menestrals arreglats
que á casa d'una cosina
van aná á viure plegats.

Tururut, etc.

14.

Lo senyó Bernat Pescaire
y la senyora Manjó,
que venent mitjas de llana
han omplert molt bé 'l mitjó,

Per fugi de Barcelona,
refiats del parentiu,
van aná ab una cosina
que tenen á San Feliu.

Tururut, etc.

15.

Quant la cosina 'ls vá veure
que venian provehits,
cor qué vols, cor qué desitjas,
los tingué molt ben servits.

Refiantse la tacanya
que tenintlos ben contents,
de segú que quant morissin
li deixaban tot los vens.

Tururut, etc.

16.

Sent tots d'una parentela,
no hi havia pa partit,
y á la principal arcoba
als hi vá gurní un bon llit:

Enviantlos cada dia
lo chocolate y la llet,
y á las nou, quant s'aixecaban,
ja hi havia esmorsá fet.

Tururut, etc.

17.

Quant se acabá la semana,
lo senyó Bernat digué,
que per sabé 'l que gastaban
de quin modo ho poden fé.

Allavons la gata moixa,
per poderlos avispa,
diu que que ab dos duros diaris
ja 'ls podrá ben arreglá.

Tururut, etc.

18.

Cuant la Manjó sen aquesta,

tot fent el dissimulat,
proposá de que cuinessin
cada un per separat.

Li pagaren aquells dias,
y desde aquella hora avant
ab distints fogons cuinaban,
puig la cuina era prou gran.

Tururut, etc.

19.

Veient la cosina avara
que no 'ls podia amarrá,
quant ells eran per la vila
los prenía del seu pa;

Los prenía cansalada,
oli, vi, carbó y demés,
ells ja prou que ho conexian,
pero no li hi deyan res.

Tururut, etc.

20.

Un dia, á la matinada,
mentre encare eran al llit,
van senti que la cosina
parlava sens fè burjít,

Dihent ab una vehina
que no pót arrivá á mes,
mantenint aquells dos dropus,
se li acaban los diners.

Tururut, etc.

21.

Al senti semblant mentida,
tots dos se varen llevá,
y de ladre y embustera
no l'han varen pas deixá;

Armaren una zarzuela
que hasta el batlle 'n va bé esment,
logrant sols ab tal escándol
ser la burla de la gent.

Tururut, etc.

22.

Indignats de aquesta feta,
van agafá los trastets,
y fugint de sa cosina,
s' en varen aná solets.

Tornaren á Barcelona,
mentres deyan pèl camí:
«Per mes que la peste 'ns mati
no tornarem á sorti.»

Tururut, etc.

23.

Quants ni haurá que m' escollan,
y dirán «prou es ben cert,»
que han passat, poch mes ó menos,
algun cas com ara aquet.

4 Mes per completà bè 'l quadro
parlarem ab detenció
de altre classe, que per cert
es digna de compassió.

Tururut, etc.

24. Eran tota una familia
fills d' un pobre teixidó,
qu' entra noys y entra noyas
formaban un batalló.

Sense quartos, sense amparo,
sense parents ni derents,
y además la seva mare
prenyada fins á las dents.

Tururut, etc.

25. En lo Poble Nou tenian
un amich que es filadó,
contant que 'ls aculliria,
mes que fos en un recó.

Pero volgué la fortuna
que ab lo trastorn del fugí,
una de las criaturas
se gira un peu pèl camí.

Tururut, etc.

26. Són pare la prengué en brassos,
y carregat com un bou,
ab pena ó doló arribaren
á dintre del Poble Nou.

Arribaren á la casa
de aquell amich filadó,
lo qual los rebé ab carinyo,
pensant que duyan pinyó.

Tururut, etc.

27. Los fou oferta la casa
ab mostrás de aculliment,
pero al véurer sa pobresa,
allí fou lo sentiment.

No sabent còm escusarse,
van determina passa
mentjanse lo que tenian,
y acabat, aná á capta.

Tururut, etc.

28. No passaren gaires dias
en troverse en aquet cas,

tornaren á Barcelona
casi sens poder da un pas.

Se aculliren á la sopa,
y encara vèlgals aixó,
ó sinó tots se morian
de miseria en un recó.

Tururut, etc.

29. No penseu que en tots los puestos
sempre aixís hagia passat,
puig que alguns de Barcelona
bastant mal s' han aportat.

Jo us diré d' una familia
que han pagat mólt malament,
causant gastós y molestias
ab un orgull insolent.

Tururut, etc.

30. Los tals eran una trepa
de aquestos que 's donan tó,
que sense portá camisa
volen fer sempre 'l senyó.

Com tenian móltos pochos quartos,
havian de estalviá,
y fent las truytas sense oli
la payella 's foradá.

Tururut, etc.

31. Los noys sempre pessigavan,
afartantse pèls racons,
sempre ab las butxacas plenas
de nous, figas y atmetllons.

Tingueren los de la casa
una paciencia gran,
mes jo crech de que si hi tornan
á trompadas 'ls rebrán.

Tururut, etc.

32. Veus aquí las alegrías
que hem passat en aquet temps,
desgraciat del que 's refia
ni de amichs, ni de parents.

Preguem á Dèu que no torni,
que 'ns farà mólt gran favor,
puig qu' el pobre que l' agafa
no li val la plata y or.

Tururut, etc.

Se trovará de venta en casa Anton Bosch, carrer del Bou de la Plassa Nova, n.º. 13.

2776